

RETTENS DOM (Femte Afdeling)

17. marts 1993 *

I sag T-13/92,

Andrew Macrae Moat, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Bruxelles, først ved advokat Eric Moons, dernæst ved advokat Luc Govaert, begge Bruxelles, og under den mundtlige forhandling ved Ian Forrester, QC, Skotland, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Lucy Dupong, 14 A, rue des Bains,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Thomas F. Cusack, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om erstatning for den skade, som sagsøgeren har lidt som følge af, at bedømmelserne vedrørende ham blev indsat for sent i hans personlige aktsamling,

har

* Processprog: engelsk.

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D.P.M. Barrington, og dommerne R. Schintgen og K. Lenaerts,

justitssekretær: referendar L. Kintzelé-Prussen,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 17. december 1992,

afsagt følgende

Dom

Faktiske omstændigheder og sagens baggrund

- ¹ Sagsøgeren, Andrew Macrae Moat, har siden 1974 været tjenestemand i lønklasse A4 ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber. Hans bedømmelser vedrørende årene 1981-1983 og 1983-1985 indeholder rosende udtalelser om hans lederevner og anbefalinger af, at han forfremmes.
- ² I det sidste halvår af 1989 og i 1990 har sagsøgeren søgt fireogtyve ledige stillinger. Ingen af disse ansøgninger blev imødekommet.
- ³ Den 19. oktober 1989 underskrev sagsøgeren sin bedømmelse vedrørende perioden fra den 1. juli 1985 til den 30. juni 1987, som han havde modtaget tidligst den 12. oktober 1989. Den 24. juli 1990 underskrev han sin bedømmelse for perioden fra den 1. juli 1987 til 30. juni 1989, som han havde modtaget tidligst den 19. juli 1990.

- 4 Den 9. august 1990 opdagede sagsøgeren, at hans bedømmelser for perioden efter den 30. juni 1985 ikke var blevet indsat i hans personlige aktsamling. Ved skrivelse af 10. august 1990 underrettede han Kommissionens generalsekretær herom og rejste spørgsmål om gyldigheden af en række udnævnelser, der var sket i mellemtiden.
- 5 I sit svar af 29. oktober 1990 indrømmede Kommissionens generalsekretær, at der havde været en forsinkelse i ajourføringen af dokumenterne i de personlige aktsamlinger, men at situationen var ved at blive forbedret. Han tilføjede, at både den generaldirektør, som var ansvarlig for sagsøgerens bedømmelser, og Det Rådgivende Forfremmelsesudvalg var i besiddelse af sagsøgerens curriculum vitae og til enhver tid havde været i stand til at undersøge hans ansøgninger under sammenligning med de øvrige ansøgeres.
- 6 Ved skrivelse af 14. marts 1991 forelagde sagsøgeren en ansøgning i medfør af artikel 90, stk. 1, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber. Ved en fejl blev denne ansøgning den 20. marts 1991 registreret som en klage, og ikke som en ansøgning. Sagsøgeren gjorde i denne ansøgning opmærksom på, at hans bedømmelser ikke var blevet indsat i hans personlige aktsamling, og krævede under henvisning til to domme afsagt af Retten den 24. januar 1991 (henholdsvis sag T-63/89 og sag T-27/90, Latham mod Kommissionen, Sml. II, s. 19 og s. 35), eksemplariske erstatningsbeløb svarende til dem, Retten havde tilkendt i disse sager — ifølge sagsøgeren — utvivlsomt for at tilskynde Kommissionen til at »bringe orden i eget hus«. Han anførte, at han ikke tilsigtede annullation af de forskellige udnævnelser, der var sket. Han sluttede med at afkræve Kommissionen en erstatning på 150 000 BFR i anledning af, at den ikke havde sørget for at ajourføre hans personlige aktsamling som foreskrevet i vedtægten og derfor ikke havde taget hans ansøgninger om forskellige stillinger under seriøs overvejelse.
- 7 Den 19. juli 1991 indbragte sagsøgeren en klage i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, i anledning af den stiltiende afvisning af hans ansøgning af 14. marts 1991.

- 8 Kommissionen besvarede ikke hans klage af 19. juli 1991.
- 9 Den 9. oktober 1991 anlagde sagsøgeren sag til prøvelse af den stiltiende afvisning af hans ansøgning af 14. marts 1991. Denne sag blev afvist ved Rettens kendelse af 22. maj 1992 (sag T-72/91, Moat mod Kommissionen, Sml. II, s. 1771) som anlagt for tidligt, idet sagsøgeren ikke havde afventet Kommissionens svar på hans klage af 19. juli 1991. Sagsøgerens appel af denne kendelse blev forkastet ved Domstolens kendelse af 1. februar 1993 (sag C-318/92 P, Moat mod Kommissionen, Sml. I, s. 481).

Retsforhandlinger

- 10 Dette er baggrunden for, at sagsøgeren ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 17. februar 1992 har anlagt nærværende sag for at opnå erstatning for den skade, han mener at have lidt, fordi bedømmelserne vedrørende ham er blevet for sent indsat i hans personlige aktsamling.
- 11 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- 1) Sagen antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgeren medhold.
 - 2) De retsakter, der er bebyrdende for sagsøgeren, annulleres.
 - 3) Kommissionen tilpligtes at betale sagsøgeren et beløb på 150 000 BFR i erstatning for ikke at have ajourført hans personlige aktsamling i overensstemmelse med bestemmelserne i vedtægten, og som følge heraf ikke at have behandlet hans ansøgninger til forskellige stillinger seriøst.

- 12 Under retsmødet har sagsøgeren desuden nedlagt påstand om, at sagsøgte tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 13 Sagsøgte har nedlagt følgende påstande:
- 1) Der træffes afgørelse om formaliteten i henhold til procesreglementets artikel 114.
 - 2) Sagen afvises.
 - 3) Sagen erklæres ugrundet og sagsøgerens påstande tages ikke til følge.
 - 4) Der træffes afgørelse om sagens omkostninger efter gældende ret.
- 14 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.
- 15 Den mundtlige forhandling fandt sted den 17. december 1992. Parternes befuldmægtigede har afgivet indlæg og har besvaret spørgsmål fra Retten. Da der er enighed mellem parterne om, at sagsøgte skal fremlægge et dokument, hvori er nævnt datoerne for, hvornår ansøgningerne til de stillinger, som er omtalt i sagsøgerens replik, er blevet gennemgået af Det Rådgivende Forfremmelsesudvalg, samt datoerne for, hvornår disse stillinger er blevet besat, har Retten givet sagsøgte frist til den 15. januar 1993 med hensyn til fremlæggelse af dette dokument.
- 16 Ved afgørelse af 18. februar 1993 har afdelingsformanden erklæret den mundtlige forhandling for afsluttet.

Formaliteten

Parternes argumenter

- 17 Sagsøgte har anført, at sagen bør afvises med den begrundelse, at sagsøgeren kræver erstatning udelukkende på grundlag af en påstået tjenstlig fejl fra administrati- onens side og uden at henvise til eksistensen af en konkret skade, uden nærmere at angive, om det er en økonomisk eller ikke-økonomisk skade, og uden at fremlægge oplysninger, som gør det muligt at vurdere skadens omfang. Desuden er det eneste, som sagsøgeren ønsker at opnå, en eksemplarisk erstatning, uden at der gives nær- mere oplysninger i den forbindelse.
- 18 Ifølge sagsøgte er nærværende sag forskellig fra den, der var anledningen til Ret- tens ovennævnte dom i sagen Latham mod Kommissionen, hvori Retten tilkendte godtgørelse for ikke-økonomisk skade, der skyldtes en tjenstlig fejl fra Kommis- sionens side, og ikke, som sagsøgeren hævder, »en eksemplarisk erstatning«.
- 19 Sagsøgeren har svaret, at sagsøgtes argumenter til støtte for formalitetsindsigelsen ikke handler om, hvorvidt sagen kan antages til realitetsbehandling, men om selve sagens realitet.

Retten's bemærkninger

- 20 Det bemærkes for det første, at sagsøgeren i retsmødet har frafaldet sine påstande om annullation af de bebyrdende retsakter.
- 21 Det følger heraf, at nærværende sag er en erstatningssag, hvis eneste genstand er en påstand om erstatning for en skade, sagsøgeren påstår at have lidt som følge af, at Kommissionen har begået en fejl ved ikke i tide at have indsat to bedømmelser vedrørende sagsøgeren.

- 22 Det bemærkes dels, at sagen er anlagt inden for den i vedtægtens artikel 91, stk. 3, fastsatte tidsfrist, efter at der har fundet en forskriftsmæssig administrativ procedure sted, med henblik på at anfægte en undladelse, der kan betragtes som bebyrdende, dels, at Kommissionens argumenter, hvorefter sagsøgeren kun kræver en »eksemplarisk« erstatning og undlader en nærmere angivelse af, hvori den påståede skade består, angår eksistensen af og beviset for den påberåbte skade og som følge heraf sagens realitet; disse argumenter skal derfor efterprøves sammen med behandlingen af realiteten.
- 23 Sagen kan derfor antages til realitetsbehandling.

Realiteten

Den tjenstlige fejl

Parternes argumenter

- 24 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen har tilsidesat vedtægtens artikel 26 ved ikke at have ajourført en tjenstemands personlige aktsamling, dvs. undladt at indsætte hans bedømmelse i hans personlige aktsamling, og således har skadet den pågældende tjenstemand (jf. Rettens dom af 5.12.1990, sag T-82/89, Marcato mod Kommissionen, Sml. II, s. 735). Han har påpeget, at ifølge Rettens faste praksis (jf. ovennævnte dom i Latham-sagen) er bedømmelsen et vigtigt dokument, når der skal træffes beslutninger vedrørende en tjenstemands karriere, og Kommissionen er forpligtet at sikre, at bedømmelserne indsættes i den personlige aktsamling inden for en rimelig frist.
- 25 Han har tilføjet, at den manglende ajourføring af en tjenstemands personlige aktsamling er en tilsidesættelse af vedtægtens artikel 45, hvorefter bedømmelserne skal undersøges i forbindelse med overvejelser om forfremmelse.
- 26 Sagsøgeren har hævdet, at tilsidesættelsen af disse bestemmelser i vedtægten i den foreliggende sag er en tjenstlig fejl, som Kommissionen er ansvarlig for.

- 27 I replikken og under retsmødet har sagsøgeren for at understrege, hvor alvorlig en fejl Kommissionen havde begået, påpeget, at der til forsinkelsen med udfærdigelsen af hans bedømmelser kunne lægges en forsinkelse med indsættelsen i hans personlige aktsamling.
- 28 Sagsøgte har erkendt, at der har været en forsinkelse på henved et år med hensyn til indsættelsen af sagsøgerens bedømmelse vedrørende perioden fra den 1. juli 1985 til den 30. juni 1987 og en forsinkelse på tre måneder med hensyn til indsættelsen af bedømmelsen vedrørende perioden fra den 1. juli 1987 til den 30. juni 1989, men har dog gjort gældende, at tilsidesættelsen af vedtægtens artikel 26 og 45 ikke i sig selv er nok til at give ret til økonomisk kompensation.
- 29 Sagsøgte har endvidere gjort gældende, at sagsøgerens henvisning i replikken til forsinkelsen med udfærdigelsen af hans bedømmelser er et nyt anbringende, som i henhold til procesreglementets artikel 48, stk. 2, ikke kan admitteres.

Retten's bemærkninger

- 30 Det bemærkes indledningsvis, at sagen, for så vidt som den er baseret på forsinkelsen med udfærdigelsen af sagsøgerens bedømmelser og ikke på, at bedømmelserne er blevet for sent indsat i hans personlige aktsamling, er baseret på et nyt anbringende, der først er blevet fremført i replikken, og uden at det støttes på retlige omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Det er bevist, at sagsøgeren havde kendskab til forsinkelsen med udarbejdelsen af bedømmelserne, før han indbragte sagen for Retten.
- 31 Dette anbringende er derfor et nyt anbringende i den i procesreglementets artikel 48, stk. 2, forudsatte betydning og bør følgelig forkastes.

- 32 Parterne er enige om, at sagsøgerens bedømmelser vedrørende perioden 1985-1987 og 1987-1989 er blevet indsat i hans personlige aktsamling med betydelig forsinkelse. Den første bedømmelse, der blev udfærdiget den 19. oktober 1989, blev først indsat i sagsøgerens personlige aktsamling den 29. oktober 1990, dvs. med en forsinkelse på næsten et år i forhold til de regler, som Kommissionen har pålagt sig selv. Den næste bedømmelse, der blev udfærdiget den 24. juli 1990, blev indsat på samme dato som den foregående bedømmelse, dvs. med en forsinkelse på næsten tre måneder.
- 33 Det fremgår imidlertid af Rettens faste praksis, at udarbejdes en tjenstemands bedømmelse ikke inden for den i vedtægten fastsatte frist, er der begået en tjenstlig fejl, såfremt tjenstemanden selv ikke på nogen måde har bidraget til denne forsinkelse (jf. senest Rettens dom af 10.7.1992, sag T-68/91, Barbi mod Kommissionen, Sml. II, s. 2127, præmis 45). Retten finder, at det samme gør sig gældende, hvor der er tale om at indsætte en tjenstemands bedømmelse i hans personlige aktsamling. Hvis en bedømmelse udarbejdes, men i strid med artikel 26 i vedtægten ikke ind sættes i en tjenstemands personlige aktsamling, gives der ikke de personer, der skal give anbefalinger eller træffe afgørelser om den pågældende tjenstemands karriere, mulighed for at tage dette vigtige element i vurderingen i betragtning, navnlig i forbindelse med anvendelse af vedtægtens artikel 45.
- 34 Det følger heraf, at Kommissionen, der har indsat sagsøgerens bedømmelser for perioden 1985-1987 og perioden 1987-1989 i hans personlige aktsamling med betydelig forsinkelse, har begået en tjenstlig fejl, der kan pådrage den ansvar, såfremt det godtgøres, at den har påført sagsøgeren en skade.

Skaden og eksistensen af en årsagsforbindelse

Parternes argumenter

- 35 Sagsøgeren har anført, at den fejl, som han har påpeget, har påført ham en skade, eftersom det synes at være højst sandsynligt, at der er truffet mange beslutninger, som kan indvirke på forløbet af hans karriere, uden at man har haft kendskab til de detaljerede, positive vurderinger, som hans foresatte har givet udtryk for i

bedømmelserne af ham. Sagsøgeren har med hensyn til dette hævdet, at han mellem den 1. september 1989 og den 30. oktober 1990 har ansøgt om 24 ledige stillinger. Han hævder, at den skade han har lidt som følge heraf, er særlig betydelig, fordi han har afventet forfremmelse i hvert fald siden 1981, og han har gentagne gange ytret ønske om overflytning. Dette har været et stort psykisk pres for ham, hvilket bekræftes af adskillige sygeerklæringer. Dette pres blev endnu større, da han i 1990 opdagede, at Kommissionen ikke havde indsat de to sidste bedømmelser i hans personlige aktsamling.

- 36 Til spørgsmålet, om den skade, som sagsøgeren hævder at have lidt, er af økonomisk eller ikke-økonomisk karakter, har sagsøgeren anført, at det er tilstrækkeligt at fastslå, at der er tale om en skade, og at det er unødvendigt nærmere at bestemme, om den er økonomisk eller ikke-økonomisk.
- 37 Under retsmødet forklarede sagsøgeren, at den skade, som han påstår erstattet, består i tabet af muligheder for at opnå en overflyttelse eller en forfremmelse samt i den utilfredshed, han følte, fordi han ikke var blevet overflyttet eller forfremmet til en anden stilling i den samme eller en højere lønklasse. Erstatningspåstanden tilsigter kun at dække den ikke-økonomiske skade i forbindelse med hans utilfredshed, og dette fremgår også af erstatningskravets størrelse.
- 38 I retsmødet anmodede sagsøgeren også Retten om at tage hensyn til hans alder ved fastsættelsen af erstatningen, eftersom hans muligheder for at blive forfremmet eller overflyttet formindskedes år for år.
- 39 Sagsøgte har heroverfor anført, at sagsøgeren, selv om han henviser til en ikke-økonomisk skade, i virkeligheden kræver erstatning for en økonomisk skade, der består i, at han ikke er blevet forfremmet. Selv om det måtte indrømmes, at den forsinkede indsættelse af sagsøgerens bedømmelser var en tjenstlig fejl, er der intet, som giver grundlag for at fastslå, at sagsøgerens karriereudsigter er blevet skadet,

og end mindre for at opføre omfanget af en sådan skade. Derfor har sagsøgeren ikke godtgjort nogen klar årsagsforbindelse mellem forsinkelsen med indsættelsen af sagsøgerens bedømmelser i hans personlige aktsamling og den omstændighed, at han ikke er blevet forfremmet eller overflyttet. Ifølge Rettens faste praksis er en sådan årsagssammenhæng imidlertid en nødvendig forudsætning for et erstatningskrav (jf. ovennævnte dom i Latham-sagen).

- 40 Med hensyn til den retspraksis, som sagsøgeren har henvist til til støtte for sit søgsmål (jf. ovennævnte domme i sag T-63/89 og sag T-27/90, Latham), har sagsøgte bemærket, at de faktiske omstændigheder, der lå til grund for disse to domme, var forskellige fra omstændighederne i den foreliggende sag. For det første, fordi Retten i dette tilfælde, skønt den faktisk tilkendte erstatning, gjorde det for at give godtgørelse for ikke-økonomisk skade til en tjenestemand, som var bekymret og usikker med hensyn til sin fremtidige karriere, og for det andet var skaden i dette tilfælde ikke opstået ved at tjenstemandens bedømmelser var blevet for sent indsat i hans personlige aktsamling, men fordi der havde været forsinkelser med udarbejdelsen af dem. Desuden androg forsinkelsen i ét tilfælde mere end tre år.
- 41 Sagsøgte har understreget, at bedømmelserne var blevet udarbejdet forskriftsmæssigt, og at sagsøgeren, efter at han i august 1990 havde opdaget, at der havde været forsinkelser med hensyn til indsættelsen af bedømmelserne, to måneder senere fik meddelelse om, at hans personlige aktsamling var bragt i orden.
- 42 Sagsøgte har påpeget, at sagsøgeren hverken i sin forudgående administrative klage eller i sin stævning har anført, at han var plaget af bekymring, stress eller usikkerhed i denne tomånedersperiode, og mener derfor, at der ikke kan betales erstatning for nogen ikke-økonomisk skade.
- 43 Endelig har sagsøgte gjort gældende, at fraværet af bedømmelser i alle tilfælde blev ophævet af den omstændighed, at de manglende bedømmelser indeholdt de samme positive vurderinger af sagsøgeren som de tidligere bedømmelser, som var korrekt

indsat i den personlige aktsamling på det tidspunkt, da hans ansøgninger til forskellige stillinger blev gennemgået. Sagsøgte har især påpeget, at det i afsnittet »generel vurdering« i bedømmelsen omfattende perioden 1981-1983 er anført, at sagsøgeren i kraft af »sine evner og sit initiativ i høj grad fortjener at blive forfremmet«. Selv om denne anbefaling ikke var udtrykkeligt gentaget i den generelle vurdering for perioden 1983-1985, må det antages, at det stadig står ved magt, eftersom vurderingen var yderst positiv. Det er sagsøgtes opfattelse, at det samme gør sig gældende for bedømmelserne vedrørende perioderne 1985-1987 og 1987-1989; i sidstnævnte er anført, at sagsøgeren »har udtalte lederevner ...«, hvilket kan forstås som en bekræftelse af den oprindelige anbefaling af, at han forfremmes.

Rettens bemærkninger

⁴⁴ Det fremgår af samtlige sagsøgerens argumenter, at han til støtte for sin erstatningspåstand fastholder, at han har lidt en ikke-økonomisk skade på grund af, at hans chancer for at opnå den forfremmelse eller forflyttelse, han havde søgt om, er blevet forringet af, at hans bedømmelser for perioden fra den 1. juli 1985 til den 30. juni 1989 ikke fandtes i hans personlige aktsamling. Ifølge fast retspraksis kan forsinkelser med udarbejdelsen af bedømmelser i sig selv være til skade for tjenestemanden, alene fordi det kan påvirke hans karriere, at en sådan bedømmelse ikke foreligger på et tidspunkt, hvor der skal træffes beslutninger vedrørende tjenestemanden (jf. Domstolens dom af 6.2.1986, forenede sager 173/82, 157/83 og 186/84, Castille mod Kommissionen, Sml. s. 497, præmis 36, og Rettens ovennævnte dom i Latham-sagen, præmis 36).

⁴⁵ I den foreliggende sag er det ubestridt, at i perioden mellem det tidspunkt, da sagsøgerens bedømmelse for perioden 1985-1987 burde være indsat i hans personlige aktsamling, dvs. november 1989, og den dato, hvor det faktisk skete, nemlig den 29. november 1990, er 17 ansøgninger, som sagsøgeren indgav i henhold til forskellige stillingsopslag, blevet gennemgået enten af Det Rådgivende Forfremmelsesudvalg eller af en styrelsesgruppe. Af disse ansøgninger vedrørte de 11 opslag

stillinger på mellemløberplan. Det drejede sig om ansøgninger, der var indsendt i henhold til meddelelse om ledig stilling KOM/103/89, gennemgået af Det Rådgivende Forfremmelsesudvalg den 16. november 1989, KOM/201/89 og KOM/202/89, gennemgået den 21. december 1989, KOM/209/89 og KOM/15/90, gennemgået den 1. marts 1990, KOM/74/90, gennemgået den 4. juli 1990, KOM/83/90, KOM/84/90, KOM/85/90 og KOM/86/90, gennemgået den 19. juli 1990, samt tilbud om omplacering RED/K/2/90, fremsat som led i en omplaceringsprocedure, som blev gennemgået af en styrelsesgruppe den 21. maj 1990. Kommissionen har imidlertid under retsmødet erkendt, at hverken Det Rådgivende Forfremmelsesudvalg eller den styrelsesgruppe, som havde fået til opgave at gennemgå ansøgningerne til disse stillinger, havde haft kendskab til sagsøgerens bedømmelser for perioderne 1985-1987 og 1987-1989, da de gennemgik sagsøgerens ansøgninger.

46 Derfor var gennemgangen af de ansøgninger, som sagsøgeren havde indsendt i henhold til de forskellige meddelelser om ledig stilling, påvirket af, at de nævnte bedømmelser ikke var indsat i hans personlige aktsamling.

47 Kommissionen kan ikke med føje hævde, at det ikke havde nogen indvirkning på sagsøgerens chancer for at blive forfremmet eller forflyttet, at disse bedømmelser manglede i hans personlige aktsamling, eftersom de ikke tilføjede noget til de fortrinlige bedømmelser, som han allerede tidligere havde modtaget. Den sidste bedømmelse, der var til rådighed (1983-1985), indeholdt, selv om der generelt var givet udtryk for en meget positiv vurdering, ikke desto mindre i afsnittet »evne til menneskelig kontakt«, en vurdering, der ikke var helt så god som den, der var indeholdt i en af de tidligere bedømmelser (1979-1981). Derfor var den markante forbedring i både de analytiske vurderinger (i særdeleshed i ovennævnte afsnit, »evne til menneskelig kontakt«) og i de generelle vurderinger i sagsøgerens bedømmelser for perioderne 1985-1987 og 1987-1989 særlig vigtig og burde have indgået i overvejelserne, da sagsøgerens ansøgninger om forfremmelse eller forflyttelse blev drøftet. I denne forbindelse er det vigtigt at gøre opmærksom på, at sagsøgeren i retsmødet indrømmede, at selv om de manglende bedømmelser blot bekræftede vurderingerne i de tidligere bedømmelser, kastede de unægteligt en vis »glans« over dem.

- 48 Det følger heraf, at forsinkelsen med indsættelsen af sagsøgerens bedømmelser faktisk kunne skade ham, eftersom hans karriere kunne være blevet påvirket af, at der manglede en sådan bedømmelse på et tidspunkt, hvor der blev truffet afgørelser, der vedrørte ham. Eftersom Kommissionen ikke har kunnet godtgøre, at de personer, der har til opgave at træffe sådanne afgørelser, kunne have kendskab til oplysninger, der svarede til dem, der fandtes i disse bedømmelser, og eftersom Kommissionen ikke har anført en særlig omstændighed, der kan begrunde en sådan forsinkelse — en forsinkelse, som sagsøgeren ikke på nogen måde har bidraget til — må det fastslås, at Kommissionen har begået en tjenstlig fejl, der giver sagsøgeren ret til erstatning for den ikke-økonomiske skade, han har lidt.
- 49 Ved vurderingen af denne ikke-økonomiske skade må der tages hensyn til, at sagsøgeren, der er 63 år, kun vil være i stand til at deltage i overflyttelses- eller forfremmelsesprocedurer få år endnu. Under disse omstændigheder finder Retten, som ansætter den lidte skade efter ret og billighed, at tilkendelse af et beløb på 90 000 BFR udgør en passende erstatning til sagsøgeren.

Sagens omkostninger

- 50 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement bærer den tabende part omkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har tabt sagen, og sagsøgeren har under retsmødet nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale omkostningerne. Ifølge Domstolens og Rettens praksis er den omstændighed, at den part, der har vundet sagen, først har nedlagt påstand herom i retsmødet, ikke er til hinder for, at påstanden tages til følge (jf. Domstolens dom af 29.3.1979, sag 113/77, NTN Toyo Bearing Co. mod Kommissionen, Sml. s. 1185, og generaladvokat Warner's forslag til afgørelse, s. 1274, samt Rettens dom af 10.7.1990, sag T-64/89, Automec mod Kommissionen, Sml. II, s. 367). Kommissionen bør derfor dømmes til at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Femte Afdeling)

- 1) Kommissionen betaler sagsøgeren 90 000 BFR i erstatning.
- 2) Kommissionen betaler samtlige sagens omkostninger.

Barrington

Schintgen

Lenaerts

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. marts 1993.

H. Jung

D.P.M. Barrington

Justitssekretær

Afdelingsformand